

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Patres docent electionem ad gloriam esse post prævisa merita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

Exemplo ostenditur nihil ex huiusmodi electione detrahatur reprobi.

Aliquorum electio non impedit quominus alii, si volint, possint idem consequi.

potestate siquidem illorum est, si bene operari, & gratia atque auxiliis, quæ ipsis à Deo conceduntur, uti velint, & ea reddere congrua, ut & ipsi eligantur: si autem operari nolint, sibi impotent si salutem, sibi à Deo tanquam coronam & præmium propositam, non obtineant. Sicut si dives quispiam, ex decem pauperibus, qui eodem cum eo loco habitant, quinque eligat, quorum singulis viginti aut centum aureos liberaliter & gratis tribuat, aliis autem quinque, offerat similiter viginti aut centum, si laborare velint, & tale vel tale ei obsequium præstare; suntne hi peiore loco, quam essent, si omnibus decem sub conditione laboris aut obsequii pecunia illa proponeretur? Sanè non videtur, cum non minus in potestate sua nunc habeant, pecuniam illam obtinere, quam in illo casu haberent. Idem est in presenti.

SECTIO QUARTA.

Vtrum de facto Deus eligat ad gloriam ante merita prævisa ut absolute futura.

I. Status presentis controversia.

II. De facto Deus non eligit ad gloriam, nisi prævisis absolute meritis.

Divina litera affirmat, electionem ad gloriam, ante prævisa merita non fieri.

III. Pœna non nisi ex prævisis absolute demeritis decernitur; ergo nec præmiu, nisi ex prævisis absolute meritis.

IV. Conditionati loquendi modi Scripturæ.

POSSIBILEM esse electionem efficacem ad gloriam, non prævisis absolute meritis ostendimus. Nunc itaque ulterius inquirendum, utro ex his duobus modis de facto Deus in prædestinatione procedat, ante scilicet vel post merita absolute prævisa ut futura.

Iis ergo non obstantibus, quæ sectione præcedente dicta sunt, existimo cum auctoribus secunde sententiæ supra sect. primâ, num. 3. relatis, Deum de facto neminem ad gloriam, nisi ob merita absolute ante prævisa, eligere. Probatur primò: nam ut optimè docet S. Thomas 3. p. q. 1. art. 3. Corpore, ea quæ ex solâ Dei voluntate proveniunt, ut in presenti contingit circa Prædestinationem, non aliter nobis, quam ex divinâ revelatione innotescunt, ex iis nimirum quæ in sacris literis traduntur, sed hæc sæpissimè docent electionem ad gloriam non solum fieri ex prævisis absolute meritis, sed etiam, nisi ex iis hoc modo prævisis, non fieri: sic enim Matth. 25. v. 34. dicitur: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi: esurivi enim, & dedistis mihi manducare, &c. Ubi dicit iudex bona opera esse causam, cur non solum detur, sed etiam paretur regnum, adeoque ipsam quoque electionem ad gloriam, ex meritis ante prævisis fieri.

Hoc idem confirmatur ex verbis ibidem ad reprobos prolatis, quos alloquens iudex: Discedite à me, inquit, maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis ejus: esurivi enim, & non dedistis mihi manducare, &c. Cum ergo eodem tenore verborum alloquatur electos & reprobos, & tamen, vel ipsis adversariis fatentibus, demoni & reprobis, non solum in executione infligitur ex demeritis supplicium, sed simpliciter ex iis primò paratur ac decernitur; idem ergo, si consequenter loquantur, dicere debent de meritis respectu electionis ad gloriam: vox enim illa paratum, tam in uno loco, quam alio, primum decretum significat dandi gloriam.

Uterius hoc ipsum declaratur ex conditionatis loquendi modis, frequentissimè circa rem hanc in Scripturâ usurpatis: sic 2. ad Tim. 2. v. 21. dicitur R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

Si quis se emundaverit, erit vas in honorem, hoc est, erit unus ex electis. Item ad Romanos 11. v. 22. Vide bonitatem Dei in te, &c. si permanseris in bonitate, alioquin & tu excideris: Ubi bona opera causam fuisse asserit, cur eos Deus elegerit, si elegerit, & consequenter illorum electionem ex hisce operibus processisse: & alia huiusmodi, quæ passim in divinis literis reperiuntur, aperteque probant, non executionem tantum, sed electionem, seu primum decretum circa gloriam, à Deo intuitu meritorum haberi.

Præterea 1. ad Corinth. 2. v. 9. Apostolus hæc habet: Oculus non vidit, &c. que preparavit Deus iis, qui diligunt illum. Jacobi etiam 2. vers. 5. loquens Apostolus de regno cælorum: Quod, inquit, re-promisit Deus diligentibus se. Juxta S. Paulum itaque cælestis gloria intuitu meritorum, seu dilectionis & amoris præparatur, & juxta S. Jacobum propter eadem repromittitur; præparatio autem & repromissio intentionem significant, & primum circa gloriam decretum. Plura Scripturæ loca videri possunt apud Auctores supra sect. 1. num. 3. citatos.

inducunt electionem post prævisa merita.

V. Aliis Scripturæ testimonia ostendunt Deum non eligere ante prævisa merita.

SECTIO QUINTA.

Patres docent electionem ad gloriam esse post prævisa merita.

HUIC veritati, quam sectione præcedente ex Scripturâ probavimus, subscribunt Patres quorum infinita testimonia congeruntur à P. Valquez, & aliis Auctoribus, sectione primâ, num. 3. pro secundâ sententiâ citatis: nobis unum vel alterum protulisse sufficit.

S. Ambrosius itaque lib. 5. de Fide cap. 3. Hæc, inquit, habet Apostolus: quos præscivit prædestinavit, quia non ante prædestinavit, quam præsciret; sed quorum merita præscivit, eorum premia prædestinavit. Quid clarius? Idem docet S. Fulgentius lib. 1. ad Monimum, cap. 24. Prædestinavit (Deus) illos ad supplicium, quos à se præscivit voluntatis malo vitio discessuros: prædestinavit illos ad regnum, quos præscivit ad se misericordiæ prævenientis auxilio redituros, & in se misericordiâ subsequenti auxilio esse mansuros. Tantundem disertis verbis tradunt S. Hieronymus, S. Prosper, & alii Patres, qui tam clarè loquuntur pro hac sententiâ, ut non videam quibus verbis clarius eam tradere potuissent.

Imò ipse S. Augustinus (de cujus mente hac in re, acerrimè inter utriusque sententiæ auctores disputatur) apertè hoc idem affirmat: nam libro primo ad Simplicianum, quæst. secundâ, cum multa in hanc rem dixisset, tandem subdit: Non tamen electio præcedit justificationem, sed electionem justificatio; nemo enim eligitur, nisi distans ab eo qui rejicitur. En juxta S. Augustinum, quisquis eligitur ad gloriam, præintelligi debet distans ab eo, qui rejicitur: hæc autem distantia in presenti est, quòd eum prævideat Deus habere gratiam, & esse bonis operibus instructum.

Quòd vero aliqui, ut Bellarminus, & Grahado, velint S. Augustinum hos ad Simplicianum libros, quos juvenis scripsit, in proveciore ætate retractasse; constat aliter rem se habere: in aliis enim postea scriptis libris, hunc ad Simplicianum tractatum laudat, ut de Prædestinatione cap. 4. & de bono perseverantiæ cap. vigesimo. Imò, 2. Retractionum, cap. 1. meminit libri primè ad Sim.

I. Electionem esse post prævisa merita, probatur ex Patribus.

II. S. Ambrosius, S. Fulgentius.

S. Hieronymus, S. Prosper.

III. Docet S. Augustinus electionem ad gloriam fieri post merita absolute prævisa.

IV. S. Augustinus hos ad Simplicianum libros nunquam retractavit.

ad Simplicianum, circa quem non solum nihil retractat, sed doctrinam illic traditam laudat: quæ latè prosequitur Vasquez hic, Disputatione 89. cap. 7.

V. Aliis D. Augustini testimoniis probatur electio post prævisa merita.

Eodem modo loquitur S. Augustinus de voluntate prævisis, et prævisis.

VI. Ex controuersia inter ipsum et Massilienses ostenditur S. Augustinum de voluntate prævisis electionem post prævisa merita.

VII. Quid secundum S. Augustinum opera bona prædestinari.

Qua ex S. Augustino opponuntur soluentur infra.

Deinde libro 83. Questionum, quæst. 68. voluntatem Dei miserentis post primam vocationem (ut se explicat in Retractionibus) & obdurantis, ait non esse iniustam: *Venit enim, inquit, de occultissimis meritis.* Cum ergo eodem modo loquatur de voluntate miserendi, & obdurandi, & hæc sit post opera mala prævisa, illa juxta S. Augustinum erit post prævisa bona. Ad quam rem clariùs paulò post loquitur: *Ad misericordiam, inquit, pertinet vocatio, ad iudicium beatitudo eorum, qui venerunt vocati, & supplicium eorum, qui venire noluerunt.* En eodem modo loquitur S. Doctor de gloria & de damnatione, & utramque esse asserit ex prævisis operibus; nec aliam voluntatem, quam hanc, vel unius assignat vel alterius.

In aliis etiam libris, quos multò post hos ad Simplicianum scripsit, idem testatur: de bono enim perseverantia, cap. 17. in hoc solum differre se ait à Massiliensibus, quòd illi fidem & perseverantiam in eâ dicebant esse ex viribus naturæ, non ex prædestinatione, reliqua verò omnia bona opera agnoscebant esse dona Dei, & prædestinata. At verò S. Augustinus contendeat, etiam fidem, sicut & cætera omnia prædestinari, seu ex dono Dei conferri, ut ibidem asserit: constat autem Massilienses, non eo sensu voluisse prædestinari alia bona opera, ut data sint ex intentione efficaciæ gloriæ, imò hoc expressè negabant; ergo idem etiam negabat S. Augustinus, cum in illo uno, quod diximus, ab iis se dissentire asserat.

Uterius etiam ibidem addit S. Doctor, nil aliud esse fidem & reliqua bona opera prædestinari, quam ex dono Dei conferri, esseque ab eo præparata ab æterno, & præcisa: *Si dantur, inquit, & ea se daturum præseruit, præcisa prædestinavit.* Cum ergo hoc totum sine intentione illâ efficaciæ antecedente salvari possit, non est cur eam quis requirat ad Prædestinationem à S. Augustino positam, sed sufficit voluntas gloriæ consequens, seu post opera prævisa: nec unquam duplex decretum efficacis circa eandem rem agnovit S. Augustinus. Quæ pro electione ante prævisa merita ex S. Augustino afferunt contrariæ sententiæ Auctores, solventur postea, Sectione septimâ.

SECTIO SEXTA.

Objectiones contra Prædestinationem post prævisa merita factam.

I. Dicitur Apostolus de Iacob & Esau non probat electionem ante prævisa merita.

OBIICIUNTUR primò varia Scripturæ loca, & præ cæteris urgetur celebris ille locus de Jacob & Esau ad Rom. 9. v. 10. ubi dicit Apostolus, Priusquam quidquam aut boni egissent aut mali, ut secundam electionem propositum Dei maneret, non ex operibus sed ex vocante dictum est, maior seruiet minori: sicut scriptum est, Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Respondetur, hoc dictum Apostoli, ut notat P. Herice hic, d. 23. cap. 4. num. 44. & Interpretes, juxta literalem sensum intelligi de temporalibus beneficiis, ad quæ Deus, merè ex suo beneplacito, noluit eligere Esau, sed Jacob, in quò, & ejus semine promissiones de terra Chanaan implerentur; cum tamen montes Idumææ concesserit Esau. Unde Malachiæ 1. v. 3. dicitur:

Dilexi Iacob, Esau autem odio habui, & posui montes ejus in solitudinem, & hereditatem ejus in dracones deserti. Quod latè prosequitur Vasquez hic, Disp. 95. cap. 5. num. 45.

Quod si Apostolum, de bonis spiritualibus quis loqui velit, sermo est (ut asserit S. Augustinus lib. 16. de Civit. cap. 35. atque fuisse communem sui temporis sententiam) non de prædestinatis & reprobis, sed de Gentibus & Judæis; nec mirari debere Judæos, Gentes in donis ac beneficiis Dei, & vocatione ad gratiam sibi esse prælatas, aut promissiones posteris Abraham factas, propterea reddi irritas, cum hæc, non filiis Abraham carnalibus, sed spiritualibus sint factæ: Unde & Isaac, inquit, prælatus est Ismaeli, & Jacob Esau, licet ambo æquè fuerint filii Abraham secundum carnem. Eodem ergo modo, inquit Apostolus, dat Deus Gentibus vocationem, & auxilia efficacia ad obtinendam gratiam, Judæos cum inefficacibus relinquentes, & incongruis.

Tandem, si quis intelligi Apostolum existimet de electione ad gloriam; propterea dicitur Deus gratis in radice elegisse Jacob, non Esau (si tamen non sit salvatus) quia in iis Jacob ponere voluit circumstantiis, in quibus prævidebat fore, ut in bene operando perseveraret, & vitam æternam consequeretur: Esau econtrà in talibus circumstantiis est constitutus, in quibus contrarium videbat eventurum, eique dare voluit auxilia tantummodo sufficientia; hoc autem dici aliquo modo potest eum odisse, id est minus amasse; quo sensu jubemur amicos, parentes, & nosipfos odisse, id est minus diligere, quam diligamus Deum.

Objicitur secundo illud Lucæ cap. 12. vers. 32. *Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.* Volunt nonnulli complacentiam hanc de qua loquitur Christus, esse voluntatem efficacem dandi gloriam. Alii tamen, & est communior Interpretum opinio, aiunt voluntatem illam qua hic dicitur Pater æternus velle iis gloriam, esse solum conditionatam, si nimirum perseveraverint: cujus indicium est, tum quia non solos electos hic allocutus est Christus (cum & Judas tunc præsens fuerit) sed vel omnes Apostolos, & Discipulos, ut vult Theophilactus, vel etiam totam Ecclesiam, ut Euthymius, & alii: tum quia aliæ ejusmodi promissiones iis factæ, erant conditionatæ, ut *Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo.* Idem etiam erat de promissionibus circa bona temporalia, & ea quæ ad vitæ sustentationem sunt necessaria, ut circa victum, vestitum, &c. exemplo liliorum. Videatur Maldonatus, qui rem hanc optimè declarat.

Objicitur tertio illud Actorum 13. v. 48. *Crederunt quodquot erant præordinati ad vitam æternam.* Unde ex hoc loco S. Augustinus de Prædestinatione Sanctorum, cap. 20. inferre videtur electionem ad gloriam fieri ante prævisa merita. Tres loci hujus expositiones ex variis Auctoribus refert P. Herice hic, Disp. 23. cap. 4. num. 29. Illa inter cæteras videtur præferenda, quòd dum hic præordinati dicuntur ad vitam, vita intelligatur radicaliter, id est via ad vitam æternam, Fides scilicet in verâ Ecclesiâ, ita ut præordinati ad vitam, seu gloriam, dicantur mediâtè, seu quòd in semitâ, quæ ad illam ducit, constituantur. Ita hunc locum interpretantur Salmeron, Stapletonius, Erice, & alii.

Locus hic de reprobis non est intelligendus.

II. Aliis locis citatis Iacob & Esau post, de Gentibus, & Judæis.

Sermo est de filiis Abraham spiritualibus, non carnalibus.

III. Tertia est sententia illa hujus de Jacob & Esau.

Quæ sententia odium dandi sanctorum.

IV. Quæ sententia intelligitur si nolite timere pusillus grex, &c.

Voluntas illa dandi regnum sanctorum facta conditionatam.

V. Explicatur locus iste: Crederunt quodquot erant præordinati ad vitam æternam.